

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3.50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca-áról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Kassa orvos-sztrájk előtt.

Kassa, november 4.

A munkásosztály hatalmas fegyverét, a sztrájkot próbálja most ki a magyar orvosi kar, legfiatalabb munkásjóléti intézményünkön, a munkás biztosító pénztáron. Ugyan arra az alapra helyezkedve, mint a sztrájkoló munkás, nem kérde, hogy bírja-e vagy sem a munkás-biztosító pénztár anyagi ereje a felállított feltételek teljesítését, megszabta a maga követelését az orvosi kar, amelyen alul nem hajlandó betegeket gyógykezeltetni. Már azokat a betegeket, akik a munkásbiztosító pénztár tagjai. Akik azért fizetik a heti járulékot, hogy orvost, gyógyszert és betegségük idején heti táppénzt kapjanak.

Az orvosok követelését Kassán az orvosszövetség, mint erkölcsi testület fixirozta. A követelés pedig a következő: tagok után fejenként ha családos évi 9 korona, ha nem családos évi 6 korona orvosi díjat fizessen a pénztár, továbbá az orvosi állások megszüntetésével rendszeresítse a szabad orvos-választást. A szabad orvosválasztás abból áll, hogy az e célra vállalkozott orvosok közül a tagok, bizonyos számig szabadon választhatnak s az általuk kijelölt orvos kezeli őket egész éven át. Az elszámolást a pénztárral az orvosszövetség végzi, mely a gyógykezelési díjakból befolyó összeget, egyenlő részben a gyógykezelést teljesítő orvosok között felosztja.

Kassán, a munkásbiztosító pénztárnak 8000 tagja van. Ebből 2000 tag családos, a többi pedig nem családos. Vagyis az orvosok követelését számításba véve a pénztárnak orvosi díjak címén évi 54.000 koronát kellene fizetnie. Ezt az összeget a pénztár jelenlegi helyzetében fizetni nem lehet. Ennél az egy tételnél 42.000 korona tulkiadása volna a pénztárnak, mely egyébként is állandó zavarokkal küzd és egyike az ország legnépesebb pénztárának.

Természetesen a pénztár igazgatósága a kassai orvosszövetség követelését mereven visszautasította. Ezen az alapon meddőnek látszik a tárgya-

lás. Viszont az orvosszövetség sem enged a maga álláspontjából s határozottan ragaszkodik feltételeinek elfogadásához. Az ellentétek áthidalása nem sikerülve, már is megindult a harc. A kassai munkásbiztosító pénztár orvosai állásukról lemondottak, bejelentették, hogy a betegeket továbbra is gyógykezelik, de az orvosi munkáért a belügyminiszter által Kassa területére megállapított díjak erejéig havonta pört indítanak a pénztár ellen. Valójában tehát nem sztrájkolnak a kassai orvosok, gyógykezelik ők a betegeket, de olyan összeg árán, mely a pénztárt egyenesen a tönk szélére juttatja. Ugyanis a betegforgalom állapotát tekintve az orvosi látogatásokból és egyéb orvosi gyógykezelési munkából származó díjak összege ujesztendőig a százzer koronát meghaladhatja, ami duplája az eredeti követelésnek.

Ma este a Munkásbiztosító pénztár igazgatósága ismét ülést tart. Az orvosi kar memorandumát újabb tárgyalás alá veszik. Lehet, hogy sikerül valami megoldást találni. A pénztár hajlandó elvben kimondani a szabad orvosválasztást, de határozni jogában nem áll, ez a központi igazgatóság hatáskörébe tartozik. Ebben az igazgatóságban a maga részéről szavazatát a szabad orvosválasztás mellett óhajlja gyakorolni. Igen ám, de addig békét kér. További rendes munkát, a régi rend fentartását.

Ez a helyzet képe. A munkásbiztosító pénztár rövid fennállása után onnan kapja a csapást, honnan legkevésbé remélte, az orvosi kartól. Megszoktuk, hogy az orvos munkája a humanizmus mérlegében kerüljön megítélés alá. Hogy ne tekintésék rideg kenyérkereső foglalkozásnak, hanem eszményi színezettel ellátott hivatásnak. Most az aaradi sztrájk. A kassai orvosok állásfoglalása megtépi az illúziókat. Nem sajnáljuk. Elvégre az élet kenyérharc. Az orvos idealizmusból megélni nem tud. Saját anyagi érdekeinek kivívására olyan eszközt használ, amint tud. Elítélni ezt a harcot nem lehet, mert mozgatója a mindenek fölött álló kenyér.

A hegyvidéki nép segítése.

A kormány és a nemzetiségek.

A csernovai véres eset alkalmából megint előkerült a nemzetiségi izgatónak az a vádaskodása, hogy a magyar állam a nemzetiségi vidékek gazdasági jólétének gyarapítása érdekében nem tesz semmit. Ez a vád soha sem volt igaz. A nemzeti kormány politikai tendenciákat a legelvakultabb izgatók sem vehetnek a szemére, mert hiszen maga az a körülmény, hogy aránylag elég számosan vannak benn a képviselőházban, eléggé megcáfolná ezt a vádat. Ami pedig a nemzetiségi vidékek gazdasági fejlődésének kormányhatósági támogatását illeti, e tekintetben a következő köz tudomásu dolgokat ajánlhatjuk a vádaskodó urak figyelmébe. Az elmúlt esztendő alatt a kormány a rutén akció keretében jelentékeny áldozatokkal nem kevesebb, mint 16.000 katasztrális hold földbirtokot jutott nemzetiségi kisgazdáknak kezére, éppen az ország legszegényebb vidékén, az északi vármegyékben.

Mint illetékes helyről értesülünk, a hegyvidéki akciót a kormány a jövő esztendőben kiterjeszti *Árva-, Liptó- és Trencsénvármegyékre is, eszerint a már bennlevő két vármegyével, Sárossal és Zemplénnel együtt öt erősen töl lakosságú vármegyére fog részesülni a hegyvidéki akció támogatásában.* Legujabban Darányi földművelésügyi miniszter a takarmányszükségletre való tekintettel szabaddá tette az alom- és lomszedést, ugyszintén az erdőben a hulladékfa szedését a téli idők tartamára, ami tulnyomó nagy részben szintén a nemzetiségi vidékek javára esik. Alig van kormányzati ág, amely különösen is ne foglalkoznék a gazdaságilag elmaradottabb nemzetiségi vidékek gondozásával és anyagi támogatásával. Az is köz tudomásu, hogy a szövetkezeti intézmények társadalmi terjesztői sokat foglalkoztak a gazdasági szövetkezeteknek a tótság között való meghonosításával. E törekvések a legnagyobb akadály a izgatók ellenmunkája volt, amelylyel a saját befolyásukat igyekeztek közhasznu intézmények rovására ellensúlyozni. Sajnos, de ha igaz, hogy a nyugatmagyarországi tótság inkább van az izgató urak céljaira, mint a gazdasági haladás intézményeinek meghonosítására szervezve, ebben igazán kevés büne van a magyar állami és társadalmi munka intézőinek. Az állam a nemzetiségiéktől az adott jótéteményekért csak azt az egyet követeli, hogy hű állampolgárok legyenek és ez a kikötés egyáltalán nem érinti a nemzetiségiéknél sem nyelvét, sem kultúráját.

Az ujságírók művészestélye november 10-én a Schalkház disztermében.

Közreműködnek: Szamosi Elza, Arányi Dezső, Lichtenberg Emil a budapesti operából és Fái Flóra a kassai Nemzeti Színház tagja. Jegyek: 8, 6, 4, 3, 2 koronás árban

●●●●●●●●●●●●●●●●

LÁSZLÓ BÉLÁNÁL Fő-utca 33. szám válthatók.

Elszaporodott zugügynökök.

A népvészteség növekvőben.

Több a kivándorló, mint valaha.

A magyar sajtó néhány nap előtt kitörő örömmel adott hírt arról, hogy az amerikai magyar munkásság körében az ottani gazdasági állapotok hatása alatt széleskörű mozgalom indult meg, melynek első cselekményeképpen máris hétszáz magyarországi kivándorló tért haza, szinte krajcár nélkül, az aranyországnak álmódott tengerentúlról. Ezek a szerencsétlen emberek a legnagyobb nyomorúságban érkeztek haza, s remény volt arra, hogy szomorú sorsuk intő példaként fog szolgálni az Amerikába vágyódó magyarságnak. De úgy látszik az ilyen példák sem tudják megakasztani a nemzeti erővesztésnek ezt a folyamatát, mely népünk javának ezreit viszi hónapról-hónapra az újvilág partjaira.

Fiuméből jön a legújabb hír, hogy csak tegnapelőtt is több mint ezernyelcszáz kivándorló szállt hajóra s fog a napokban Amerikába vitorlázni. A kivándorlási láz nemhogy megcsappant volna, hanem folyton növekvőben van. A felvidéken tapasztaljuk, hogy a zugügynökök óriási módon elszaporodtak. Alig van nap, hogy a határszéli rendőrségek kivándorlásra csábító ügynököket el ne csipnének. És mennyien vannak, akik ügyes fufanggal végzik dolgukat, úgy hogy a hatóság üldöző keze elől megmenekülnek.

Amióta a kivándorlást irányító szerveket a belügyminiszter feloszlatta, a zugügynökök napja felvirradt. Ezek az ügynökök az oderbergi vasút mellékvonalain Galicziába csempészik a kivándorlókat s itt összegyűjtve az embercsapatokat, továbbítják őket a német kikötők felé. Arról van tudomásunk, hogy Fiuméből hányan indulnak Amerikába, de hogy milyen nagy mértékben folyik a kivándorlás a német kikötőkön keresztül, arról nincs feljegyzés.

Bizonyos, hogy a visszavándorlás fölötti öröm kissé korai volt. A jelek azt mutatják, hogy a kivándorlás ez idén nem hogy csökken, hanem nagyobb lesz, mint valaha. Az emberáradat szakadatlanul tódul Amerikába, gondolkodnak róla a zugügynökök, hogy a népvészteség állandó legyen.

A késmárki járásban az utóbbi időben a kivándorlás nagyon megnőtt, ami a hatóságnak is föltűnt. A csendőrség rájött, hogy Műck János tepliczi kereskedő a kivándorlás titkos közvetítésével foglalkozik és egy hamburgi cégtől fejenként husz korona közvetítési díjat kap. Műcket a belügyminiszter titkos kivándorlás miatt 15 napi fogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

A nagyszaláncai szöttesek.

A kamara akciója.

Uj háziipar a felvidéken.

Figyelemreméltó és rendkívül nagy horderevvel bíró akciót indított meg nemrégiben a kassai kereskedelmi és iparkamara. A cél, amely a kamara előtt lebegett, az volt, hogy oly keresetforrást teremtsen a felvidék népe számára, amely míg egyrészt állandóan munkával és ez által pénzkeresettel lássa el a népet, másrészt megmentse őt a felvidék folytonos rémétől: a kivándorlástól.

Ezt a célt úgy látszik már el is érte a kamara, mert ma már oly eszközökkel rendelkezik, amelyek előre is biztosítják az akció sikerét. Hogy többet ne is említsünk, a

kereskedelmi miniszter is kilátásba helyezte a vállalkozás támogatását.

A nagyszabású és a laikusok előtt is igen érdekes tervnek részleteire még visszatérünk, ma csak általánosságban ismertetjük a kamara akcióját.

A terv ugyanis az, hogy a füzéri járás nagyobb falvaiban szövöszékek állítanak fel s az ezeken előállított szöttek cikkeket Kassán s az ország más városaiban eladásra kerülnek. Ennek a szép tervnek a keresztülvitelére a kamara hatalmas segítő-társakat nyert Koós Béla járási főszolgabíróban és Fürst Sándor kassai javítóintézeti főmérnökben, akik valóban lelkes buzgalommal láttak hozzá a nehéz feladat megvalósításához. A népszerű és a szociális bajok iránt kitűnő érzékkel bíró főszolgabíró fellépésének meg volt az az eredménye, hogy a járás asszonyai és fölserdült leányai, számszerint mintegy 250-en nagy örömmel jelentkeztek munkára és alig várják azt az időt, hogy a szövöszékeket üzembe helyezze.

A vállalkozás technikai részének elrendezését Fürst Sándor főmérnök vállalta el, aki az anyag beszerzési és elosztási munkálatokat felőlelő tervezetében olyan reális és amellet minden kétséget kizáró módon hozza ki az el nem maradható sikert, hogy a közönség teljes megnyugvással tekinthet a vállalkozás elé.

Ez pedig nagy szó. Mert hiábavaló minden felbuzdulás, hazafias lelkesedés, ugynevezett társadalmi mozgalom, ha a tényezők nem számolnak minden üzleti vállalkozás első és utolsó kérdőjével: a pénzzel. Ezt az örökös problémát pedig — mint azt nemsokára e lap hasábjain ki fogjuk mutatni — a nagyszaláncai hazi ipar tervezetében megoldva látjuk és így nincs mitől tartanunk.

Megemlítjük még, hogy az egyes községekben tízes csoportok lesznek alakítva a jelentkező nőkből, minden ily csoportnak a falu jegyzője, esetleg plébánosa — aki mint a kassai központ képviselője szerepel — adja ki a feldolgozandó anyagot. A kész árut aztán beszállítják a központba, amely rögtön fizet és pedig a legkedvezőbb egységárak szerint és a munkát értékesíti. A felügyelet és ellenőrzés a kamara hatáskörébe tartozik.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 4.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott.

Elnök: Juth Gyula.

A kormány részéről jelen vannak a kormány összes tagjai.

Az első szónok Babics nemzetiségi képviselő volt, ki az indemnity ellen beszélt.

Lengyel Zoltán beszéde elején hosszabban polemizál Lucaciával a nemzetiségi magatartását illetőleg, majd a népiskolai törvényt kritizálta és áttért a kongruarendezés tervezett módjára, amely szerinte újabb veszélyeket rejt magában. A nemzetiségi ellen a magyaroknak szervezkedniök kell, mert különben vereség vereség után fogja a magyarokat érni. Végül kijelenti Lengyel, hogy ő az indemnity ellen van.

Az ülés folyik.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, nov. 4.

Kossuth Ferenc, kinek egészségi állapota helyreállt, ma a függetlenségi párt belső ügyeiről hosszabban tanácskozott Thaly Kálmánnal.

Az első kihallgatás.

Bécs, nov. 4.

A király betegsége után tegnap délelőtt tartotta az első kihallgatást, amelyen Beck báró osztrák miniszterelnök és Aehrenthal báró külügyminiszter jelent meg.

Bizalom a kormányban.

Budapest, nov. 4.

Vasárnap az ország több helyén népgyűléseket tartottak, amelyeken a képviselők a kiegyezésről számoltak be és ismertették ama előnyöket, amelyeket a kiegyezés a magyaroknak biztosít. A beszámolókról üdvözlő táviratokat küldöttek Kossuth Ferencnek és bizalmat szavaztak a kormányban.

UJDONSAGOK

— A harcias szanitéz. Nagy baj, ha a szanitéz egyszer harcias kedvre kap. A különben jámbor fegyveremhez tartozó katonán ilyenkor határtalan mértékben kitör a háborus hajlandóság s ments Isten, ilyenkor felé védtelen embernek közeledni. Így esett az eset, Tusin János szanitéz katonával. Tegnap este kivonta ása alakú széles kardvasát s a Domokos téren a templomból kijövő közönséget rendre megvagdálni akarta. Az asszonyok, lányok, gyermekek nagy sivalkodva menekültek a harcias katona elől. A férfiak azonban, mivel csak egy szanitéz volt a támadó, lefogták, kardját vették Tusin Jánosnak és átadták a rendőrségnek. A karddal hadonászó katona a közönségben nem tett kárt.

— Ünnepelet orvos. A szepesi orvos-és gyógyszerész-egylet e napokban tartotta Szepesszombaton 40 ik jubiláris közgyűlését, melyen dr. Tátray Gergely hivatkozással negyven évi működésére, agg korára és gyöngeségére, elnöki tiszteről lemondott. Dr. Ritók János tb. megyei főorvos határos beszédben méltatta a leköszönő elnök elvülhetetlen érdemeit és indítványozza, hogy azokra való tekintettel Tátrayt az egyesület örökös diszelnöknek válassza meg. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel magáévá tette. Titkos választás után elnökké dr. Lorx Sándor, alelnökké dr. Daits Ede, titkárrá dr. Szász Ágoston, könyvtárnokká és műszertárossá dr. Hritz Artur választott meg. Ezután dr. Lorx Sándor beszédében részletesen ismertette az egyesület negyven éves történetét, mely tulajdonképpen dr. Tátray Gergely buzgó működését tárta fel.

— Gyilkos juhászlegények. Sárospatakról jelentik nekünk: Bacsó János juhászt hét társa bosszúból megtámadta, megkötözte, és a lakása udvarán lévő kutba dobta. Másnap reggel a szerencsétlen ember holttestét megtalálták. Az eset kitudódott, a csendőrség a gyilkosokat elfogta és bekísérte az ügyészség fogházába.

— Az ország legöregebb zenésze. Lőcséről írják nekünk: Megható ünnep játszódott le ma Lőcsén. Kottler Mihály, a helybeli plébánia-templom karnagya, egy nyolcvannéves agastyán, ünnepelet heven-éves zenészi jubileumát. Ez alkalomból a veterán-karnagy, az ország legidősebb zenésze, meleg óvációban részesült. A város nevében Kaynár Gyula polgármester, az egyház részéről Kompanyik Colesztin apát-

plébános, a róm. kat. tanítótestület megbízásából pedig Greschik Győző iskola-igazgató küldöttségek élén üdvözölték az agg jubilánst, aki mint negyvennyolcas honvéd résztvett a szabadságharcban is.

— **A veszett kutya áldozata.** Selmecbányáról jelentik: A szomszédos Hegybánya községben tegnapelőtt veszettség tört ki egy tízennégy éves fiún, akit négy héttel ezelőtt egy veszett eb megmárt. A szerencsétlen fiú fájdalmában édes anyját megtámadta és össze-vissza harapta. A fiú ma reggel meghalt, anyját pedig Budapestre a Pasteur-intézetbe szállították. Most a vizsgálat kutatja, vajon kit terhel a vétkes mulasztás, hogy a fiút annak idején nem szállították a Pasteur-intézetbe.

— **Egy zsák füge.** Tegnap este egy csavargó birtokában egy rendőr egy zsák fűgét talált. Mivel nem tudta igazolni, hogy honnan szerezte a fűgét, a rendőr elkobozta tőle a déli gyümölcsöt. Aki jogosan igényt tart, a valószínűleg ellopódott zsák fűgére, az jelentkezzen a rendőrségen.

— **Égő szén a pincében.** Tegnap délután 6 óratájt a Mészáros-utca 41. számú házban, Barinkó Ferenc háztulajdonos pincéjében az ott felhalmozott kőszén kigyuladt. Mielőtt nagyobb tűz keletkezett volna, a veszedelmet észrevették és az égő kőszén eloltották. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy valaki az utcáról égő szivart dobott a pincébe. A szivartól a szén közé keveredett szemét tüzet fogott és így kapott lángra a szén. Nagyobb kár nem történt.

— **Elfogott szélhámos.** Veszedelmes kalandort fogott el az ungvári határszéli rendőrkapitányság mezőlaborczi kirendeltsége. Néhány hét óta egy igen elegánsan öltözködő, megnyerő viselkedésű fiatalember járta be a homonnai és szinnai járások községeit. Sima modorával csakhamar bejutott jobb körökbe, annyival is inkább, mert pénzügyminiszteri titkárnak mondotta magát és kiváló összeköttetéseivel fogva, úgy mond, abban a helyzetben van, hogy talmérségi engedelmeiket adhat a jelentkezőknek. A fiatalember meglehetősen föl volt szerelve mindenféle blankettákkal és a hozzá folyamodóknak bizonyos díjak lefizetése után menten ki is állította az engedélyeket, nem érve be ezzel, szigorú vizsgálatokat tartott egyes kocsmákban, a kocsmárosokat különféle mulasztásokért megbírságotla és az előmutatott meghatalmazás alapján a bírsági összegeket azonnal be is szedte. Ily módon tetemes összegeket szedett össze, és amikor azt hitte, hogy a hatóság véget vet tüzelmeinek, egyszerűen otthagya az illető közseget. Ősz Antal ungvári határkapitány értesült a szélhámos viselkedéséről s azonnal elrendelte a csaló üldözését és kézrekerítése céljából a csendőrséget is mozgósította. Mezőlaborczon egyik határőr elfogta a csalót. Vallatásakor Losonczy Zsigmondnak mondta magát és sikerült neki a nála lévő iratokat összetépní és megsemmisíteni. Valószínűnek tartják, hogy árnevet mondott be. Az esetről értesítették a budapesti államrendőrséget, ahová be is küldték a csaló személyleírását. Azt hiszik, hogy a budapesti rendőrség meg fogja állapítani a csaló kiletét.

— **Tüzet fogott a menyezet.** A szombatról vasárnapra virradó éjjelen a kassai tűzoltóságot szokatlan tűzhöz szólították. A fegyverház-utca 1. számú házban, mely Rotter Engelbert tulajdona, az első emeleten Janki Kocsárd honvéd vezérkari százados által lakott egyik szoba menyezete tüze-

fogott. A tűz úgy támadt, hogy a fürdőszobában, a fűtőkészülék csövén, mely a menyezet mellett egy a falba vágott üregbe húzódik, a kiáradó tűz a menyezet nádját meggyújtotta. A padmalyban az égő nád tüze lappangva tovább terjedt s a tűzoltóság csak úgy tudta a tüzet eloltani, hogy a szoba menyezetét teljesen lebontotta. Ez a mentési munka hosszabb ideig tartott, úgy, hogy a kivonult tűzoltóság Mihalik Béla parancsnok vezetése alatt éjfélől mintegy hajnali öt óráig dolgozott a tűz elfojtásán.

— **Műpártolás az állami jutalmazások utján.** A földmivélsügyi minisztérium évenként 100.000 korona összeget fordít kiállítások, versenyek és különféle díjazások alkalmával kiosztásra kerülő jutalmakra. E jutalmakat eddig legnagyobb részben készpénzben adták ki. Darányi földmivélsügyi miniszter most igen üdvös reformot léptetett életbe a jutalmazások tekintetében. A hazai festő és szobrász művészek, valamint az iparművészet támogatása érdekében ugyanis elhatározta a miniszter, hogy a szóban forgó díjakat ezentúl nem készpénzben, hanem hazai művészek által alkotott műtárgyakban és hazai iparművészeti cikkekben fogja kiadni. E tárgyban, különösen a reform gyakorlati kivitelének részleteit illetőleg, értekezlet volt a minisztériumban, amelyen a hivatalos közegeken kívül megjelent Batthyány Lajos gróf, a hazai iparpártoló mozgalom vezetője is. A tanácskozás eredményéhez képest a miniszter évenként mintegy kétszáznegyvenhat műtárgyat fog beszerezni, részben külön megbízás alapján alkotandó művekből, részben hazai cégek már kész hazai iparművészeti gyártmányaiból. A megrendelést és beszerzést egy művészből és hivatalos közegekből álló bizottság fogja intézni, különös figyelemmel arra, hogy olyan időben legyenek a megrendelések foganatosíthatók, amikor a művészeket egyéb megrendelések nem igen foglalkoztathatják.

— **A kerületi gazdasági kamarák.** Nyitra megye törvényhatósági közgyűlése október 28-án Jász-Nagy-Kun-Szolnok és más vármegyék átiratai kapcsán tárgyalva a mezőgazdasági érdekképviselet kérdését, a nyitrai megyei gazdasági egyesület részletesen kidolgozott és megokolt álláspontját tette magáévá. Ebből folyólag nemzetiségi, szociális és gazdasági okok alapján a kerületi mezőgazdasági kamarai rendszert tartja viszonyaink közt helyesnek. Egy-egy kamarai terület, egy vagy több törvényhatóság területére kiterjedő hatáskörrel alakíttassék, úgy, hogy az országnak legalább 18 gazdasági kamarája legyen, amelyek számát törvény alapján szaporítani lehessen, működését pedig egy létesítendő országos központi kamara irányítsa. A kamarák véleményező, kedvezményező és ellenőrző, de bizonyos határok között hatósági jogi körrel is felruházott testületek legyenek, és a jogkör kiterjesztésének megfelelően do- táltassanak az állam által. Működésük a gazdasági egyesületekkel és gazdakörökkel kapcsolatos, lehetőleg egyetértő és az utóbbiakat irányító legyen. Legyenek följogosítva a kamarai illetékek kivetésére, figyelemmel egy megalakítandó illetékmentes birtokminimumra. A kivetés alapja a kataszteri tiszta jövedelem legyen, ennek 10 százaléka az illeték minimuma. Az ellen a javaslat ellen, hogy a meglévő gazdasági egyesületek alakíttassanak át kötelező tagsági alapon hivatalos érdekképviseletté, Nyitra vármegye törvényhatósága a leg- határozottabban állást foglal, mert ez a gazdaság- társadalom megszüntetésével egyenlő.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Hétfőn: „A görög rabszolga.“ (Operett).

Kedd: „A csók.“ (Vígjáték).

Szerda: „A létért való küzdelem.“ (Szinmű).

Csütörtök: „A troubadour.“ (Nagy opera).

Pénteken: „A nap hőse.“ (Bohózat).

Szombat: „A nap hőse.“

Vasárnap: „Tüskérözsa“ operette. (Premiér). „Az istenhegyi székely leány.“ (Operette).

Három előadásról.

Az öregek vonultak fel három egymásutáni előadáson. A színházi könyvtár ki- próbált öreg darabjai. Kezdjük időrend sze- rint. Szombaton a „Geroltsteini nagyher- cegnő“, Offenbach operettjét láttuk viszont igen gyenge előadásban. Kállai és Csőregh itt-ott élvezetes éneket nyújtott, de ez a két törekvő főszereplő sem tudott a szürke, ünnepes környezet hatása alól szabadulni. A rendezés sivár, üres volt, mint operettek- nél rendszeren.

Vasárnap délután *A Vasgyáros* von- zott közönségeet. *Komjáthy és Fái Flóra* művészete uralta a színpadot. Vasárnap este, ami kivénhéd peleskei nótáriusunkkal egy időse Raimund-féle darab a *Tékozló* került színre, tündérrel, tánccal, énekekkel, görög- tüzzel, menyörgéssel és estifényvel. A címszerepet Komjáthy játszotta. Tetszett a közönségnek Magyarai és Kállai Lujza já- téka és éneke.

A csók. Dóczy Lajos híres verses vig- játéka A Csók kedden este kerül színre. A darabban előforduló csók definíciót Étsy Emilia mondja el. A főszerepekben a társu- lat java erői játszanak.

Hirdetések.

Báró Kozmitza Miklós (előbb Ma- toni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Buda- pest Kelenföldön. Telephonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vér- bőségben, verőcéri pangások esetén, máj, és lépbajokban, aranyérben *nemcsak hazánk- ban — de a külföldön is unikumot képez,* — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőz- fűtéssel és villamos világítással, zárt és üve- gezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a ven- dégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógy- hely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserű- víz források legjobbjai, a Király, Deák Fe- renc, Szent István, Erzsébet királyné forrá- sok vizei állnak a t. c. közönség rendelke- zésére. A vendégszobák árai mérsékelték. A t. c. közönség szórakoztatására szolgál- nak, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgó teremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kítűnő vezetése alatt áll. Villamos és Telephon állomás. Fürdő prospektus kívánatra postafordultával bér- mentesen megküldetik.

Schütz és társa

angol uri-szabók

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Nagy választék valódi angol szövetekben. Megérkeztek a leg- divatosabb kelmék és szövetek. Rövid idő alatt készítünk uri öltönyöket.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságl
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus írásminta ingyen és bérmentve

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Ményhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejedele-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercsényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Egitapluma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

≡ **KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** ≡

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

≡ **FÉRFI SZABÓ-MŰHELY ÁTHELYEZÉS.** ≡

Van szerencsém Kassa város és Vidéke n. é. közönségét és nagyrabecsült
vövömet értesíteni, hogy

FÉRFI SZABÓ MŰHELYEMET

A MÉSZÁROS-U. 33. SZ. ALATT LÉVŐ HÁZBA ÁTHELYEZTEM.

Legdivatosabb őszi és téli kelmékből, szövetekből nagy választék. Megérkez-
tek már a legujabb angol, valamint honi divatkelmék. Megrendelések ponto-
san és mérsékelt árak mellett gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

MESTER ISTVÁN férfiszabó

Telefonszám: 373. **Mészáros-utca 33. szám.** Telefonszám: 373.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskéik ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**